

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIA
189. zenb. 2018ko abendua

KALAHUTXI

GUDARIAK DIRELAKO
AMNISTIA

euskal preso eta iheslari politiko guztiak
ETXEAN NAHI DITUGU
(Idatz iezaiezu)

IÑAKI BELAUSTEGI BASTERRETXEAK

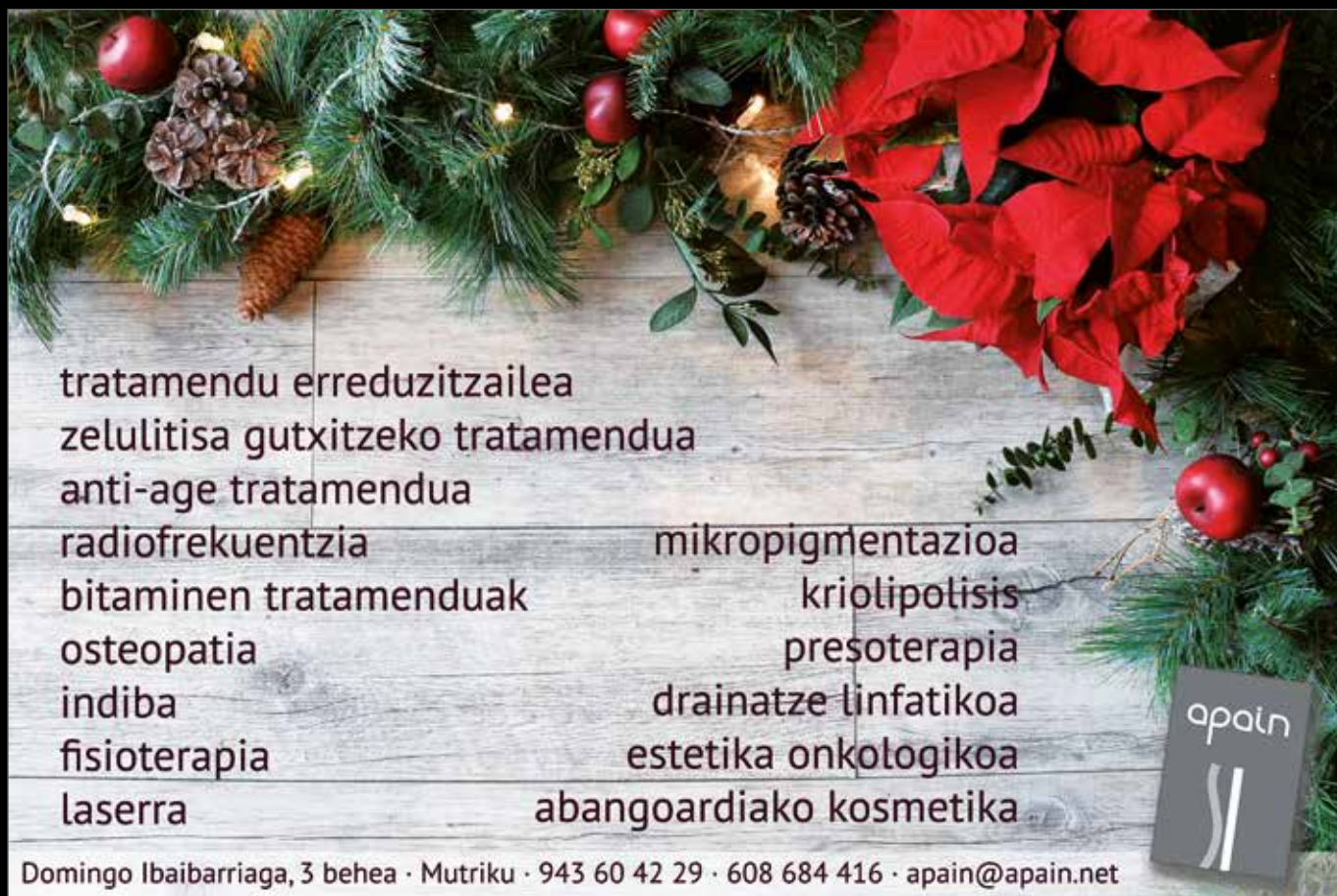
MOXKA

bateria-jotzaile nekaezina

- > GABONETAN, JOSTAILUAK
- > MUTRIKU DARDARAKA
- > HESIGABEZI, ALKARREKIN, BELDUR BARIK
- > EUSKARALDIAREN ONDOREN

EKAITZ
MENDIZABAL
GOIXERRI
Ameriketara

tratamendu erreduzitzalea
 zelulitisa gutxitzeko tratamendua
 anti-age tratamendua
 radiofrekuentzia
 bitaminen tratamenduak
 osteopatia
 indiba
 fisioterapia
 laserra

mikropigmentazioa
 kriolipolisis
 presoterapia
 drainatze linfatikoa
 estetika onkologikoa
 abangoardiako kosmetika

Domingo Ibaibarriaga, 3 behea · Mutriku · 943 60 42 29 · 608 684 416 · apain@apain.net

-
- ▶ Etxea apaintzeko proiektuak
 - ▶ Altzariak
 - ▶ Sukaldeak
 - ▶ Leiho mistoak (egurra eta aluminioa)

Gabon zorion eta urte berri on!

Errenteria auzoa, z/g · ONDARROA

Tel.: 94 683 18 07 · e-posta: barrueta@barruetabena.com

Telefonoak

Osasuna

Larrialdia	943 46 11 11
Anbulatorioa	943 60 43 00
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Botikak	
Lasuen-Elezgarai	943 19 50 26
	626 61 13 92
Lon Apraiz	943 60 32 50
	630 05 50 97
Amaia Zalduegi	669 26 22 01
Hiart Burgoa	667 33 88 90
Ettxeberria (Elgoibar)	943 74 01 40
Garitaonaindia (Elgoibar)	943 74 11 77
Yudego (Elgoibar)	943 74 12 93
Barrenetxea-Etxeberria (Elgoibar)	943 74 12 77
Idoia Lafuente (Eibar)	943 25 44 10

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	943 60 70 48
	679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Anai Arte	943 60 34 10
Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Eguneko Zentroa (Deba)	943 19 23 60
Turismo Bulegoa	943 60 33 78
Bake epaitegia	943 60 70 49
Kiroldegia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz pilotalekua	943 60 41 91
Ur Partzuergoa	902 30 22 22
Zakarrak eta traste zaharrak	943 70 07 99
Posta zerbitzua	943 60 30 44

Irakaskuntza

Goizeko Izarra Ikastola	943 60 36 75
San Miguel Ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 35 45
Udal Euskaltegia	943 60 30 94
Udal Musika Eskola	943 60 37 80
Haurreskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

ANSOLA taxia	638 67 23 83
ANTON taxia	666 22 19 99
XABI taxia	656 28 90 26
Lurraldebus	943 41 52 08
Pesa Autobusak	902 10 12 10
BizkaiBus	902 22 22 65
EuskoTren	902 54 32 10
Loiuko Aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Parrokia	943 60 39 87
Bikario etxea	943 60 39 88
Santa Catalina eleiza	943 60 32 00

Amaia Andonegi Egurbide

GAUZAK ALDATZEN JOATEN DIRELAKO!

Gauzak aldatzen joaten dira, bizi legea omen... Behin urte mordoa izanda, atzera begiratu eta egindako bideari begiratzea besterik ez. Bakarrik azken urtean begirada jarritz, lauzpabost gai izango nituzke aipagai, esaterako: Pentsiodunen burruka; Emakumeen Greba Eguna; Etorrinekiko elkartasuna; Euskaraldia...

Bati heldu behar eta Emakumeen Greba Egunari helduko diot. Orain bi urte mundu mailan hasi ziren grebak antolatzen, aurten Euskal Herrian ere deitu zen grebara eta danon harriidurarako, plazak bete egin ziren. Mutriku gutxiago ez denez, Mutrikuko plaza gainezka egon zen, ez al da hala? Ba, honek jarraitu egingo du, bide zabal bat dago aurrean eta honek etenik izango ez duen itxura dauka.

Gaur egungo mugimendurik jendetsuena dela esango nuke, bere baitan gazte gehien mobilizatzen direnetakoa da. Lehenagotik ere ikusten zen bazetorrela eta sartu ere indarrez sartu da. Zergatik pentsatzen duzue gertatu dela?

Ziur nago oraindik batzuek zalantzak dituztela. Orainsu gizonezko lagun batek galdetu zidan bezala: "Uste duzu feminismoarekin hobeto biziko garela?" Hark galdetean zalantza zeukan. Nik erantzutean ez. "Zalantzarik ez izan, zenbat eta hobeto gauden gutako bakoitza, mundu zoriotsuago baterako zutabeak eraikitzen ari gara" erantzun nion. Filosofiari eta abstrakzioari behera jaitsiz gero, zer da egunerokoan ikusi, entzun eta bizi duguna?

INDARKERIA. Burlak, gutxiespenak, mehatxuak, erasoak, erailketak, epaiketa ez neutralak... Ez jendartean bakarrik, komunikabide eta sare sozialetan berdin.

Gaur, abenduak 5, izenburu hau dator Berrian "Indarkeria matxistaren aurkako greba jendetsua Israelen, joan den astean bi neska adin gaberen hilketen berri izan ondoren" Eta abar luze-luzea genduke.

ALTERNATIBEI OZTOPOAK. Adibidez, Nafarroako eskoletan nahi dute Skolae izeneko hezkidetza eta sexu heziketarako egitasmoa martxan jarri. Ba... Maria Solana Kontseilariak bizkartzaina dauka mehatxuak direla-eta. XXI gizaldian, eta bizi garen mundu hipersexualizatu honetan, zelan da posible gai horiek ez tratatzea Hezkuntza Zentroetan modu formalean?

EKONOMIA. Krisia dela eta langileok atzera egin dugu eskubideetan, eta zeresanik ez emakumeok. Orokorrean, enplegurako sarrera hauek ditugu: zerbitzuetan, ostalaritzan, sukaldaritzan, menpekotasun egoeretakoa zaintzen, umeak zaintzen, dena delakoa zaintzen. Oso lan duin eta derrigorrezkoak, hain beharrezkoak eze lan horiek egiten ez diren egunean, dena hankaz gora jartzen den. Hala ere, zer kasualitatea, gutxien ordaindutako lanak dira, prekarioenak, berme sozialik gabekoak eta etenik gabekoak.

Egia da, hamaika ideia eta bizipenetako emakume eta pertsonak gaudela baina izan gaitezen kritikoak, eta ausartak. Dirudienez, berriz olatu atzerakoi bat omen dator, baina noiztik dira errazak aldaketak? Animo eta ZUTIK EMAKUMEAK! Elkartu, analisi feministak egiteko tresnak eskuratu eta aktibatzea besterik ez zaigu gelditzen, BETI BEZALA.

Argitaratzailea **Karenka komunikazio elkarte**
Barrenkale 12, behe - 20830 Mutriku Tel. 635 748 393
 e-posta aldizkaria@kalaputxi.eus - kalaputxi2001@gmail.com
 web <http://www.kalaputxi.eus> Bloga www.kalaputxi.blogspot.com
 Laguntzaileak **Mutrikuko Udala** eta **Gipuzkoako Foru Aldundia**
 Kolaboratzaileak **Iñigo Andonegi, Josu Larrañaga**.
 Tirada **2.200 ale** Lege Gordailua **SS-787/01** ISSN **1579-4792**
 Inprimategia **EUSKALINPRI** Banaketa **Kalaputxi**

Kalaputxi Herri-Aldizkarixak
 Erakunde hauen diru laguntza jasotzen du:

Mutrikuko Udala

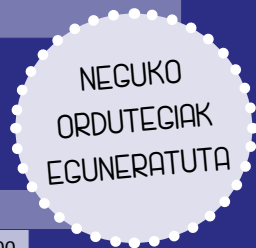

Gipuzkoako Foru Aldundia

astelehenetik ostiralera						
DB03 LEKEITIO-DONOSTIA						
Lekeitio	6:15	9:50	12:50	17:50	20:00	
Ondarroa	6:40	10:15	13:15	18:15	20:25	
Mutriku	6:45	10:20	13:20	18:20	20:30	
Donostia	7:55	11:30	14:30	19:30	---	Unibertsitatetik
DB03 DONOSTIA-LEKEITIO						
Donostia	8:00	11:00	14:30	18:00	20:30	Unibertsitatetik
Mutriku	8:50	11:50	15:25	18:50	21:20	
Lekeitio	9:35	12:35	16:10	19:35	22:05	
DB04 ONDARROA-MALLABIA						
Mutriku	7:15	orduro	20:15	21:25	22:15	22:45
Mendaro	7:50	orduro	20:50	22:05	22:50	22:55
Eibar	8:15	orduro	21:15	22:30	22:45	23:15
Mallabia	8:30	orduro	21:30	22:45	---	---
DB04 MALLABIA-ONDARROA						
Mallabia	6:00	6:45	orduro	20:45	21:25	22:05
Eibar	6:10	7:05	orduro	21:05	21:45	22:15
Mendaro	6:35	7:35	orduro	21:35	22:10	22:30
Mutriku	6:55	7:55	orduro	21:55	22:30	22:40
DB05 MUTRIKU-ZUMAIA						
Mutriku	6:25	9:25	11:25	13:25	16:25	18:25
Deba	6:40	9:40	11:40	13:40	16:40	18:40
Zumaia	7:10	10:10	12:10	14:10	17:10	19:10
DB05 ZUMAIA-MUTRIKU						
Zumaia	8:10	10:10	12:10	15:10	17:10	
Deba	8:40	10:40	12:40	15:40	17:40	
Deba	9:15	11:15	13:15	16:15	18:15	
Mutriku	9:25	11:25	13:25	16:25	18:25	
DB06 ONDARROA-SORALUZE						
Mutriku	8:45	10:45	12:45	14:45	17:45	19:45
Mendaro	9:15	11:15	13:15	15:15	18:15	20:15
Soraluze	9:40	11:40	13:40	15:40	18:40	20:40
DB06 SORALUZE-ONDARROA						
Soraluze	7:40	9:40	11:40	13:40	16:40	18:40
Elgoibar	7:45	9:45	11:45	13:45	16:45	18:45
Mendaro	8:00	10:00	12:00	14:00	17:00	19:00
Mutriku	8:20	10:20	12:20	14:20	17:20	19:20

larunbat, igande eta jai-egunak						
DB03 LEKEITIO-DONOSTIA						
Lekeitio	8:00	12:30	17:00	19:00		
Ondarroa	8:25	12:55	17:25	19:25		
Mutriku	8:30	13:00	17:30	19:30		
Donostia	9:40	14:10	18:40	20:40		
DB03 DONOSTIA-LEKEITIO						
Donostia	10:30	14:30	17:00	20:30	21:00	
Mutriku	11:20	15:20	17:50	21:20	21:50	
Lekeitio	12:05	16:05	18:35	22:05	22:35	
DB04 ONDARROA-MALLABIA						
Mutriku	7:15	8:15	orduro	20:15	21:25	22:15
Mendaro	7:45	8:45	orduro	20:45	22:05	22:20
Eibar	8:10	9:10	orduro	21:10	22:30	22:45
Mallabia	8:25	9:25	orduro	21:25	22:45	---
DB04 MALLABIA-ONDARROA						
Mallabia	6:50	7:45	orduro	21:45	19:45	
Eibar	7:00	8:00	orduro	22:00	20:00	
Mendaro	7:35	8:35	orduro	22:35	20:35	
Mutriku	7:55	8:55	orduro	22:55	20:55	
DB05 MUTRIKU-ZUMAIA						
Mutriku	8:25	10:25	12:25	14:25	16:25	18:25
Deba	8:40	10:40	12:40	14:40	16:40	18:40
Zumaia	9:10	11:10	13:10	15:10	17:10	19:10
DB05 ZUMAIA-MUTRIKU						
Zumaia	9:10	11:10	13:10	15:10	17:10	19:10
Deba	9:40	11:40	13:40	15:40	17:40	19:40
Deba	10:15	12:15	14:15	16:15	18:15	20:15
Mutriku	10:25	12:25	14:25	16:25	18:25	20:25
DB06 ONDARROA-SORALUZE						
Mutriku	9:45	11:45	13:45	17:45	19:45	21:45
Mendaro	10:20	12:20	14:20	18:20	20:20	22:20
Soraluze	10:40	12:40	14:40	18:40	20:40	22:40
DB06 SORALUZE-ONDARROA						
Soraluze	8:40	10:40	12:40	16:40	18:40	20:40
Elgoibar	8:45	10:45	12:45	16:45	18:45	20:45
Mendaro	9:00	12:00	13:00	17:00	19:00	21:00
Mutriku	9:20	12:20	13:20	17:20	19:20	21:20

Bilbo - DEBA - Donostia				Donostia - DEBA - Bilbo			
	Lehena A-O	Lehena L-I	Azkena egunero		Lehena A-O	Lehena L-I	Azkena egunero
Bilbo		7:00	20:00	Donostia	5:50	7:50	20:50
Eibar	6:14	7:14	21:14	Errekalde	5:59	7:59	20:59
Elgoibar	6:24	7:24	21:24	Orio	6:14	8:14	21:14
Mendaro	6:33	7:33	21:33	Zarautz	6:20	8:20	21:20
DEBA	6:44	7:44	21:44	Zumaia	6:29	8:29	21:29
Zumaia	7:00	8:00	22:00	DEBA	6:43	8:43	21:43
Zarautz	7:08	8:08	22:08	Mendaro	6:52	8:52	21:52
Orio	7:15	8:15	22:15	Elgoibar	7:01	9:01	22:01
Errekalde	7:29	9:29	22:29	Eibar	7:11	9:11	22:11
Donostia	7:38	9:38	22:38	Bilbo	8:20	10:20	23:20

ONDARROA - BILBO			BILBO - ONDARROA		
astelehenetik ostiralera			astelehenetik ostiralera		
	lehena	azkena		lehena	azkena
A3916 Ermuatik	5:40	19:40	A3916 Ermuatik	7:10	22:10
Mutrikutik irten: 6:25, 7:25, 15:25			Mutrikuraino: 14:10, 18:10, 20:10		
A3915 Durangotik	6:10	20:10	A3915 Durangotik	7:40	21:40
Ondarroatik Bilbora zuzenean: 6:30; 7:30			jai egunak		
jai egunak			A3916 Ermuatik	8:10	22:10
A3916 Ermuatik	6:40	20:40	A3915 Durangotik	8:40	21:40
A3915 Durangotik	7:10	20:10			

Eguberri On eta Urte Berri On izan dezazuela irakurle guztiok!!

MUTRIKUARRA NON, KALAPUTXI HAN

Kalaputxi aldizkaria Mutrikutik kanpo bizi den norbaiti bidali nahi badiozu, erraz-erraza daukazu.

Adierazi iezaguzu nori bidali nahi diozun eta geu arduratuko gara hilerok aldizkaria behar den tokira bidaltzeaz.

Horretarako, nahikoa izango da bidalketa gastuak ordaintzea, gutunazala eta posta-bidalketa egiteko erabiliko duguna, eta hartzailearen datuak guri jakinaraztea.

Tarifak:

Estatuta bidaltzeko, 15 euro.

Europara bidaltzeko, 25 euro.

Munduko beste herrialdeetara, 50 euro.

Ordainagiriaren kopia bat (argazkiak ere balio du) eta hartzailearen datuak (izen-abizenak, helbidea, herria eta posta-kodea) bidali e-postaz edo wats-appez.

kalaputxi2001@gmail.com edota
aldizkaria@kalaputxi.eus

MUTRIKUKO TANATORIOA

Ntra. Sra.
de Begoña
EHORZKETA

Iriagirre z/g

Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

Irudi Korporatiboa:
Logotipoa
Administrazio paperak
Esku-gida korporatiboak
...

Argitalpen grafikoa:
Liburuxkak
Katalogoak
Aldizkariak
Liburuak
Kartelak
Iragarkiak
...

Web diseinua:
Web orri korporatiboak
Orri dinamikoak (kontrol taula)
Online dendak
Intranetak eta estranetak
Blogak
...

EUSKALINPRI
Soluzio grafikoak

Nuria Vázquez
Diseinu eta komertzial saila
M. 659 45 36 57
nuria.vazquez@euskalinpri.com

Euskalinpri Inprimategia
Iifar kale 7 behea
20820 Deba
T. 943 19 20 36
inprenta@euskalinpri.com

www.euskalinpri.com

Gabonetan, jostailuak

>>> Guraso moduan, hamaika kezka sortzen zaizkigu gabon garaian ere...

>>> Opariei dagokienez, zer da umeei oparitu behar dieguna?

>>> Zenbat opari topatu behar dituzte zapatetan?

>>> Eskatutako guztia eman behar diegu?

Telebistako iragarkiak nahi gabe ere iritsi egiten zaizkie eta azkenaldian denda handietako katalogoak ere jartzen dizkiegu haurrei esku artean. Ze opari eskatu behar dituzten baino gauza gehiago esaten dute hauek ordea. Gure seme-alabek nolakoak izan behar duten esaten ari zaizkigu, baita zer gustatu behar zaien ere. Estereotipoz josita daude horiek guztiak, hori bai, guztiz erakargarriak suertatzen zaizkie haur eta gazteei. Egia da askotan ez dagoela gure esku iristen zaien informazioaren egokitasuna.

Gabon garaian erraz topatzen dira jolas eta jostailuen gida desberdinak internet bidez. *Guraso.eus* atarian, adibidez, artikulu interesgarriak argitaratu ohi dituzte. Aurrez aurreko aholkularitza nahiago duenak, berriz, antolatzen diren hitzaldi desberdinak ditu aukeran. Arrasateko *Olgeta* jostailu dendako Itsaso Pagoaga da horretan aritzen den profesionalak bat, esate baterako.

Bada gauza bat gure esku zuzenean dagoena eta erreparatzen ez dioguna: Guraso moduan bakarrik ez, guztiok erabiltzen ditugun esaldi "komodin" horietako bat dela esan daiteke: **ONDO PORTATZEN EZ BAZARA, EZ DIZUTE OPARIRIK EKARRIKO!** Zenbatetan esan izan diegu hori gure umeei?

Esaldi hori pentsatu gabe ateratzen zaigu askotan, baina galdetu al diogu inoiz geure buruari zertan gabiltzan? Hasteko ondo portatzea zer den hausnartu beharko genuke, baina hori beste eztabaida bat da. Guk topatu dugu aurtengo gabonetan goian aipatutako esaldia ez erabiltzeko arrazoirik!

1. GEZURRA DA

Ez da egia ondo portatzen ez badira oparirik jasoko ez dutela. Seguru irakurtzen ari zaren momentu honetan oparia erosita daukazu edo badakizu zer oparituko diozun haurrari. Badakizu aurtengo eskatutako duena lortzeko sekulako komerik egin behar badituzu ere, egingo dituzula. Beraz, beteko ez duzun mehatxua da ondo portatu ezik oparirik ez dela izango.

2. INOR INTERESAGATIK ONDO PORTATZEA NAHI EZ DUGULAKO

Ez al da hala?

Momentuan, portaera zuzentzeko balio badu ere, ez dugu nahi gure haurrak interesagatik mugitzea, beti zerbait lortzeko helburuarekin.

Eta gabonak pasatutakoan? Zerbait eskaini behar diegu ondo portatzearen truke? Hori al da nahi duguna?

3. ARDURA GEUREA DA

Haurren hazkuntza ez da erreza. Egunero eman behar dugu gure onena eta batzuetan pazientziaren mugak gainez egiten digu.

Hala ere, ardura gurea da eta Olentzero, Mari Domingi edo Erregeen gain ezin dugu pisu hori utzi, nahikoa lan baidute hauek etxe guztietara opariak eramaten.

4. EZ DA ERRESPETUZKOA

Pertsona bat errespetatzeak, xantaia eta mehatxuak alde batera uztea suposatzen du. Momentuan, haurraren portaera aldatzeko balioko badigu ere, ezin da esan errespetuz jokatzeko ari garenik.

Lagun bati nola esango zenioke berak egin duen zerbait ez zaizula gustatzen? Eta haurrei? zergatik ez gara saiatzen gauza bera egiten?

Maitasunetik, errespetutik eta enpatiatik hazi nahi ditugu gure umeak. Munduan gehien maite ditugun pertsonak direlako.

Opariak opari, erosi ezin daitekeen gauza bat bat bada guraso modura eskaini diezaiekeguna: **GURE DENBORA! GU GEU GARELAKO OPARIRIK ONENA!**

GOTZON ARRANDEGIA

Gabon zoriontsu eta urte berri on!

Gotzon Eizagirre
Felix Txurruka, 2 - Tínoa: 943 60 46 02 / 943 60 36 59

ERAIKUNTZAK
OLATZ, S.L.

Igeltseritza orokorrean, Txalet, Erreforma...

Tel. 943 60 44 10 / 670 41 42 23 - 24
Olatz Auzoa, Urrestieta Baserria - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

JOSTAILUAK AUKERATZEKO AHOLKUAK

Seme-alabentzat jolas eta jostailuak aukeratzeko garaian, ondorengo galderak egitea komeni da. Galdera horiek jolasa hobeto ezagutzen lagunduko digute:

Aproposa da haurraren adinerako? Zein gaitasun landuko ditu jolasaren bitartez? Zergatik eskatu du jostailu hori? (moda, iragarkiak...) Norekin jolas daiteke jostailu horrekin? Era kooperatiboan jolasteko aukera ematen dio? Askotariko erabilerak dituen jostailua da? Zein rol garatzen dira jolasaren bidez?

Neskak zein mutilak jolasteko modukoa izatea, eta neskak zein mutilak jolasean eroso sentitzea

Gainerako hurrekin jolasteko aukera ematea, eta berdinen arteko harremanak indartzea

Haurren arteko komunikazioa bultzatzea

Estereotipo sexisten transmisioa saihestea

Gehiegizko lehia eta indarkeria saihestea

Harreman kooperatiboak indartzea, eta taldean aritzeko gaitasunak sustatzea

Dibertigarria eta motibagarria izatea, jolasteko gogoia piztea

Jakin-mina piztea, jostailuari beste aukera batzuk bilatzeko

Baztertzalea ez izatea, taldean jolasteko modukoa eta inklusiboa izatea, eta jolastuko diren haurren gaitasunak kontuan hartuko dituenak.

Irudimena eta sormena garatzea, eta emozioak adierazten laguntzea

Harreman parekideak eta tratuenak bultzatzea

Ingurumena eta natura errespetatzea

Kultur aniztasuna eta bizitzeko modu desberdinak kontuan hartzea

Hausnartzeko gaitasuna bultzatzea, eta jolaskidearen lekuan jartzeko gaitasuna lantzea

f ALAZNE OPTIKA

*Eguberri
eta
Urte Berri On!*

Jose Mª Altzibar etorbidea 1
Tel. 943 60 31 54 - alazne.optika@gmail.com

Uzuri ELGOIBAR - DEBA
RPS 183/12 optika audio

DEBA, Ostolaza 7 - Tel. 943 19 21 92
ELGOIBAR, San Frantzisko 21 - Tel. 943740359

ELIKAGAIEN BANKUKOAK ESKERRAK EMAN NAHIAN

Azken urteetan bezala, aurtengoan ere Elikagaien Bankuak Gabonetako janari-bilketa erraldoia burutu du Gipuzkoa osoan. Eta Mutrikun elikagaien banaketaz arduratzen den taldeak herri mailako janari bilketari ere ekin dio. Horretarako, herriko hogeita bat establezimenduren laguntza izan dute herritarrek beren laguntzeko gogoia bideratzeko aukera emateko. Kanpaina burututa, taldekoek eskerrak eman nahi dizkiete, batetik, lagundu duten establezimendu guztiei, eta, bestetik, eskean parte hartu duten herritar guztiei. Mutrikuarrek emandako laguntzaren bitartez, gure 100 herkidek apur bat goxoa- go igaro ahal izango dituzte Gabonak. Lerro hauetatik, eskerrik asko Elikagaien bankuan hilero-hilero beren denbora librean lanean diharduten gizon-emakumeei.

KORRIKA BADATOR

2018 urtea Euskaraldiaren urtea izan da euskararen sustapenari dagokionez, eta datorren urtean ere etortzekoa da berriz ere. Baina euskararen sustapenak lehendik datozen bideak ere baditu, eta horietan ere erantzun bat ematea tokatzen zaigu gure herrian euskarak indarra hartu eta etorkizunean ere gaur duen egoera eta hobeia izan dezan. KORRIKA horrelako bide bat da, eta ekimen horretan herritarrok ere egin beharko dugu lana.

Aurten Euskaraldiaren inguruan mutrikuarrok erantzun bikaina eman dugu, eta apirilean etorriko den Korrika gure herritik modu arrakastatsuan igaro dadin ere, erantzun bikaina eman beharko dugu. Apirilekoa prestatzeko, urtarrian sortuko da Korrikaren herri-batzordea. Adi egon deialdiei eta animatu parte hartzera.

ARGAZKI RALLYA URTEA AMAITZEKO

Azken urteetan ugaritu egin dira azgatzizaleak, batetik, gero eta errazago egin daitezkeelako argazki politik bezain gustagarriak eta, bestetik, gero eta ohitura zabalduagoa delako egindako argazki horiek sare sozialetan zabaltzea.

Hori ikusirik, urte bukaerako argazki rallya antolatu da, urteko azken ostiralean, hogeita zortzian. Goizeko hamaiketan Goiko plazan elkartu eta alde zaharrean zehar argazki bitxienaren bila abiatu beharko dira azgatzizaleak. Ordu batean berriz ere Goiko plazan elkartu eta lanak (parte hartzaileko, hiru) ordenagailu batean jasoko dira. Arratsaldean bostetan Zabielen egingo den emanaldian aukeratuko dira argazki irabazleak. Hortaz, herriko argatzizale eta artistak, animatu parte hartzera, urteko azken ostiralean.

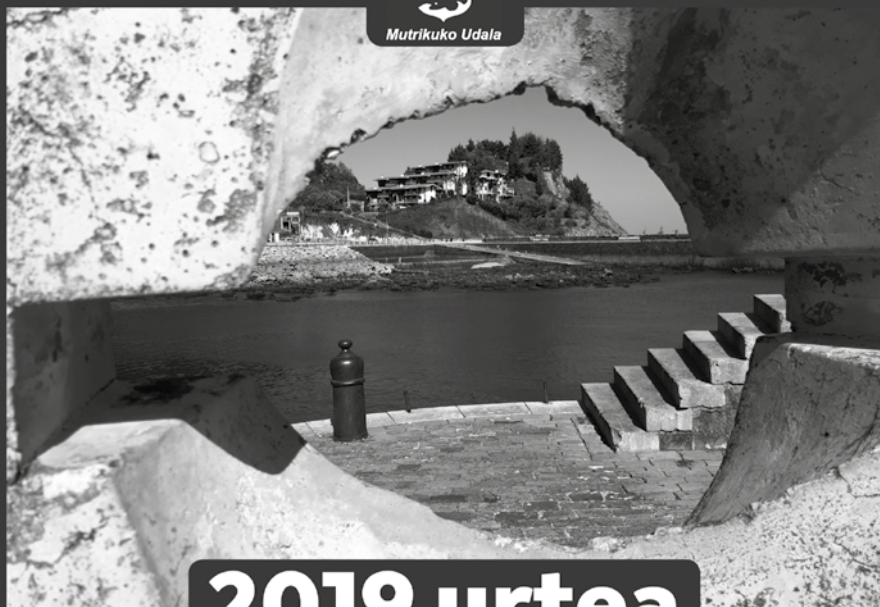

adats
ANDONILARREA

943 60 39 45 - Barrenkale 1

Mutrikuko Udala

2019 urtea

MUTRIKUKO EGUTEGIA

Mutrikuko Udalak argazki lehiaketa antolatu zuen 2019 urteko egutegia egiteko argazkiak lortzeko. Aurkeztutako hogeita sei argazkien artean hamabi aukeratu zituen epaimahaiak urteko hilabeteetan erakusteko. Egutegiaren azalaleko argazkia, berriz, izandako erakusketan herritarrek aukeratutakoa izan da. Gainera, lehiaketara aurkeztutako beste hamalau argazkiak ere bi orritan batu dira. Argazkiez gain, egutegiak herrian seinalatuak diren egunak ere erakutsiko ditu.

Nahi duten guztientzat, 2019 urteko egutegia eskuragarri izango da turismo bulegoan euro baten truke.

MENDIZABAL eta MOMOITIO GOITIBEHEREN EUSKAL LIGAN TXAPELDUN

Pasa den irailean amaitu zen 2018ko Goitibeheren Euskal Liga eta Oier Mendizabal eta Mikel Momoitio mutrikuarrek errodamenduen kategorian lehenengo postua lortu zuten denboraldiko lasterketa gehienetan lehenengoak izan ondoren. Euskal Ligaz kanpoko lasterketetan ere parte hartu dute biek, baita estatu mailako lasterketetan ere. Argazkian, ligako sari banaketa egunean, beste partaideekin, ezkerretik hasita, goiko ilaran, bigarrena Oier eta eskuinetik hasita, beheko ilaran, hirugarrena Mikel, garaikurrak eskuan dituztela. Ea ba Mutrikun ikusteko aukera izaten dugun goitibehera lasterketa batean.

Galbaixo... Olatz... Galdona... Zumalabe... Aldapa baldin bada behar dena, Mutrikun badugu, ba, hortik!

MISIOETARAKO DENDA

Gabon garaian urtero egin ohi duten moduan, aurten ere Mutrikuko Misio Taldekoek Bidezko Merkataritza denda ireki dute Maria Errekastianeko lokalean, frontoira jais-teko tunelaren sarrera parean, eta urtarrilaren 5era arte egongo da zabalik. Bertan, munduan zerharreko artisau-lanak eta bisuteria-gaiak izango dituzte eskuragarri hurbiltzen direnek, oso prezio egokietan.

Gabonetako denda honekin Bidezko Merkataritza bultzatzea dute helburu Misio Taldekoek. Bidezko Merkataritza bultzatu eta herrian beste era bateko kontsumoa egiteko baliabideak jarri nahi dituzte Misio Taldekoek.

Denda honetan lortzen den dirua munduan zehar zabal-tzen diren misioetan hainbat proiektu aurrera ateratzera bideratuko da.

Restaurante
Azken Etxe

**egurrezko labean egindako pizzak
italiar sukaldeko zapore guztiak**

parrilladak · ospakizunak
(ezkontzak, familia-bazkariak, taldeentzako menu bereziak...)

asteazken
iluntzetik
igande
gauera arte

943 60 34 39 · 636 386 016 · ristorante.azkenetxe@gmail.com · Kalbario gaina, Mutriku

**Pol. ANTZOMENDI · Galdona bidea
MUTRIKU**

943 60 31 86

gorritxuautoak@hotmail.com

JONAL LEJARDI eta ANDONI BASURKO SARITUAK

Durangoko azokaren 53. edizioan lehenengo aldiz antolatu du *Irudieneak*, azokako euskarazko ikusentzunezkoen guneak, ikus-entzunezko rallyen arteko txapelketa. Abenduaren 9 arratsaldean *"DemaS.A, sortzaile amateurren dema"* izeneko lehiaketa jarri zen martxan, Euskal Herri osoko film laburren rally eta lehiaketetako finalisten artean hoberena aukeratzeko. Jonal Lejardi eta Andoni Basurko mutrikuarrak eta Asier Rivera ondarrutarrak osatutako *EPDMK kolektiv* taldeak Getxon *GetxoExpress 2018* lehiaketan saria lortutako *"Biharkoa atzo"* lanarekin aurkeztu ziren eta irabazle suertatu 24-48 ordu bitartean egindako filmen kategorian. Saria, 300 euro eta jabugo urdaiazpikoa, ederrak, bai, baina ederrena gure herriko gazteek ikusentzunezkoen munduan abiatutako bidea. Ea oparoa den bide hori, eta Lugh lagunarena ere bai, film laburreko protagonistaetako bat bera izan da eta.

25 URTE BETE DITUZTE MENDIZ MENDI

Burumendi Mendi Elkartek hogeita bost urte bete ditu hilean behingo irteerak antolatzen inguruko herrietako mendi elkarrekin.

1993ko azaroan Markinako Artibai Mendigoizale Taldeko, Ondarroako Aurrera Mendi Taldeko, Debako Burdin Kurutz Mendi Taldeko eta Mutrikuko Burumendi Taldeko mendizaleak elkartu ziren Arantzazura hurbildu eta hango mendietan ibilaldia egitera. 25 urte pasa ondoren, lau

herrietako 75 mendizale berriz elkartu dira eta bi autobusetan han joan dira Arantzazura orduko ibilaldia berriz egitera. Ibilaldiaren ostean, parte hartzaile bakoitzari ardo botila bat eman zioten efemeridearen oroigarria gordetzeko.

Mendi elkarteko arduradunek adierzi dutenez, gazte gutxi batu da taldera azken urteetan eta hileroko irteeretako parte hartzaileak egunaren oroigarria gorde dezaten.

BARE - BARE

gosariak, pintxoak, bokatak...

*GABON ZORION eta
URTE BERRI ON!*

ASTIGARRAGA ANAIK, S.L.U**ERAIKETAK**

Tel.: 943 60 40 86 / 667 411 938

e-mail: astigarragamutriku@outlook.es

Txurruka Tteak., 28 behe - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

alkarrekin, beldur barik

Badira hiru urte institutuan “**Hezkidetzak badotza**” izeneko talde bat lanean aritu dela. Eskubideak aldarrikatzeko egun zehatzetan hainbat esku-hartze egin izan dituen talde bat. Hortik abiatuz, Edurne Aldape irakasleak, Amaia Zubeldiaren laguntzarekin, Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza Sailari gaia eskola ordutegi barruan sartzeko eskaera egin zion. Aurkeztutako proiektuari baimena eman eta 2018-2019 ikasturtean Hesigabezi (hesi gabe hezi) hautazko ikasgai gisa hautatzeko aukera izan dugu ikasleok.

Hamahiru pertsonako taldea osatzen dugu eta Edurne eta Amaia dira gure irakasleak. Ikasgaiaren hezkidetza eta eskolako bizikidetzaren inguruko gaiak jorratzen ditugu.

“Zer da feminismoa?” galderari erantzunez eman diogu ikasturteari hasiera. Nuria Varelaren “**Feminismo para principiantes**” liburuaren lehen atalaren lanketa egin ondoren, mutrikuarrek feminismoaren inguruan duten pertzepzioa jasotzen saiatu gara; horrekin, ondoren, ikus-entzunezko lan bat osatuz. Gure lanaren berri ematen duen bloga sortzen ere hasi gara, eta Joana Vasconcelos artistaren erakusketa bisitatzeko aukera izan dugu Guggenheimen. Gure aurretik beste ikasle batzuek egin zuten lanari jarraituz, geure gain hartu dugu azaroaren 25aren inguruan ikastetxean aurrera eramán diren ekintzen ardura. Goizeko Izarra Ikastolako seigarren mailako ikasleak ere gustura hartu ditugu horietako batean. Honekin guztiarekin, ikasleok protagonista bihurtu eta eskola eremua aldatzeko prozesuan eragina izan dezakegula sinistu dugu.

Dena dela, gure lanik handiena lehenengo ebaluazio honetan, Emakundek antolatzen duen “**Beldur Barik**” lehiaketarako aurkeztu dugun ikus-entzunezko lana izan da. “**Alkarrekin**” kanta ardatz izanik, beldurrik gabeko mundu bat aldarrikatzen dugu. Gaztetasunetik, eta elkarrekin, aldaketa posible dela adierazi nahi dugu.

Eta... Euskal Autonomia Erkidego osoko 300 lanen artean gurea irabazle izan zela jakitean sortu zitzaigun poza. Bideoak, gainera, 6000 bisitaldi baino gehiago jaso ditu Youtuben, eta epaimahaiak mezu indartsua baloratu nahi izan du, “**estereotipo eta rol sexistei kritika sakona egiten dien kanta sortu dutelako**”.

Bilurrik
gabeko
mundua
sortzen...

POTERO

DENDA.....943603643

OKINDEGIA.943604512

Tel.
943 60 32 56
MUTRIKU

IÑAKI BELAUSTEGI BASTERRETxea “Moxka”

bateria-jotzaile nekaezina

Tranpa kaleko mutrikuarra dela dio, nahiz eta Ondarroan bizi den azken hogeita hiru urtean. Aiton-amongandik zetorkion bihurria izatearena haurtzaroan. Autobus-gidari lanbidez eta futbolari pasioz izan ziren bere gaztaroko ildoak, hogeita lau urterekin, eritasun larri batek bizitza eta heriotzaren mugan jarri zuenera arte. Denbora luzez kulunkan ibili ondoren, bizia atera zen garaile, lanbidea eta futbola uztera behartu bazuen ere. Bizitza berria maite zuen eta musika mundura irauli zuen jarraian. Bateriari astinaldi erritmikoak emanez jarraitzen du egun, bere agente komertzial bizibideak uzten dion denboran.

Zer esango zenuke zure haurtzaroaz?

Ez dut uste oso berezia izan zenik. Beste zenbait haurrek beza-la igaro nituen nire bizitzako urte haiek, kontuan izanik, jakina, axal-moxka eta keleo-txino nituela nire aitona-amonen noblezia tituluak, eta, gainera, Tranpa-kalekoa izanda, nire genetan neramala bihurrikeria. Baina beste adinkide askoren antzera, aita mesedetakoekin hasi nintzen eskolan Zabel jauregian. Horiek alde egin zutenean, leku berean, Cormenzana Eskola ezarri zuten maisuek zuzenduta, eta bertan jarraitu nuen. Geldirik egotekoa ez nintzenez, hor nintzen une baten akolito jantzirik, hurrengoan dantzari, orain frontoian esku-pilotan, edo San Miguel zelaian futbolari, inoiz kale-jolasak alboratu gabe.

Nerabezaoan antzeko ibilkera izan al zenuen?

Baietz esango nuke. Herriko giroan murgildurik, Goiko plazako Eskola Profesionalean jarraitu nituen nire ikasketak FP1 bukatu arte. Delineatzaile izateko asmoz, hurrengo ikasturtea egitera Eibarra joan nintzen salto kualitatibo bat emanez, baina urtebete bakarrik eginda, bukatutzat eman nuen nire ikaskuntza akademikoaren ildoak. Bizitza aurrera atera beharrak eraman ninduen beste arlo batzuetako prestakuntza ikasketa gehiago egitera. Bitartean, kirol arloan futbolari pasioz heldu nion, eta, soldaduskara joan arte, herriko futbol taldeetan aritu nintzen: Burumendin gazte-mailan, eta Mutrikun helduenean.

Soldaduska egitera deitzean, jarraitu al zenuen futbolean?

Granada puntaraino bidali ninduten gerrarako prestatzera, eta, han pixka bat kokatzean, *Atletico La Zubia* futbol taldearekin bete nuen fitxa; hala ere, ez nuen partidu bat bera ere jokatu. Kuarteleko ofizialek “*Aquí se viene a hacer la mili y no a jugar al fútbol*” oldarkor adierazi zidatelako. Halako tratua berezia izaten genuen, ia beti, euskaldunok.

Soldaduska bukatzean, fitxatzeko bi aukera izan nituen: Alacanteko “*Elda*” ala Ondarroako “*Aurrera*”. Bernardo mutrikuarra zen Alacantekoen ikuskatzailea, eta, Mutrikura iritsi orduko, astebete igaro baino lehen “*hartu mailetak eta goazen*” esan zidan, baina, biak maila berean jokatzean eta lanik gabe aurkitzen nintzenez, ez nuen asko pentsatu beharrik izan “*Aurrera*” aukeratzeko.

Denboraldia bukatu, Ondarroa utzi, eta Alacant aldera bideratu nituen nire urratsak gehiegi pentsatu gabe. Bost hilabete eskas egingo nituen jokatzen *Aspense* taldean, Aspe herrian.

Diru gorabeherak tarteko, taldea utzi beharrean aurkitu nintzen: abentura txiki bat. Etxera heldu, eta *Zumaia*ko taldearen

ANTIGIMNASIA, FISIOTERAPIA, PILATES, ERREHABILITAZIOA,
HIPOPRESIBOAK, DIATERMIA (MEDESTEC)
opari txartelak zure neurria

San Agustin 10, behea · 943603655 · islada@islada.org

APALLU
ITURGINTZA

Telf.: 600 316 381 - 943 02 98 61
San Agustin,3 - Mutriku

apallu@apallu.es

www.apallu.es

eskaintza polita kontuan hartuta, ilusioz joan nintzen jokatzera bertara. Han jarraitu nuen futboleak, 1987ko otsail tamalgarri hark nire bizitza irauli zuenera arte: minbizia! Hogeita lau urte nituen orduan.

Nola bizi izan zenuen une hura?

Hanketako minez nenbilen. Medikuetara zuzendu eta lasterrera eman zidaten diagnostikoaren berri: *"minbizia duzu ezkerreko hankaren tibia edo berna-hezurrean: sarkoma bat"*. Une hartan itzali zitzaizkidan argiak, eta herioren zirimolan sartuta biraka sentiturik, mundu honetako txangoaren bukaera hurbil ikusi nuen. Pronostikoa izugarria izan zen: hanka moztuko zidaten eta lau hilabeteko bizitza iragarri.

Familia arteko ezagunak genituen Iruñean, eta haien gomendioa jarraituz bertako Klinika Unibertsitariora bideratu ginen, *"Opus Dei"* talde erlijiosoak gobernatzen zuen klinikara. Askotan hitz egin izan digute apaizek infernuari buruz: betirako infernuari buruz, baina nik han bizi izan nuena, denbora mugatua izanda ere, benetakako infernu bilakatu zitzaidan. Lehen urtean hiru operazio jasan nituen, kimioterapiaren eragina gainean izanik. Gorputza zeharo ahulduta gelditu zitzaidan: berrogei-berrogeita bost kilo artean. Lau urte eta erdian bederatzi operazio egin zizkidaten, oraindik ere, hura gogoratzean, eragin berezi bat sentitzen dut barnean. Azkenean lortu nuen, edo lortu zuten medikuek, egoera hartatik ateratzea. Hogeita bederatzi urterekin hasi nintzen berriro oinez ikasten, eta, orduan, zorionez, bizitzaren zirimolan biratzen nuela jabetzen hasi nintzen.

Ez zen soilik oinez ikastea izango...

Bizitza berriari heltzea ere ez zen erraza suertatuko, ezta?

Ez, jakina. Baina egunsentia gau iluna argitzen joaten den bezala, horrela joan ziren pasatzen nire bizitzaren esparru berri bateko orriak. Poliki-poliki ekin nion nire gorputza indarbertitzeari, eta, indar apur bat izatean, baita egunerokoa antolatzeari ere. Autobus-gidaritza nuen ogibide, eta, ofizio horretan jarraitu ezin nuenez, batera eta bestera ibili behar izan nuen, enpresa bateko agente komertzial lana eskuratu ahal izateko, artean ere hanka erdi arrastaka nuelarik. Futbola, zer esanik ez, atzera utzi beharra zegoen, eta betidanik izan nuen musika zaletasunari denbora gehiago eskaintzen hasi nintzaion.

Bi hitzetan esandako guztia, jakina, neketsu gertatu zitzaidan, baina era berean itxaropentsu. Gaur egun ere, urtean behingo berraztertzeak egin behar izaten ditut izandako eritasunaren nondik norakoak frogatzeko, eta, oraindik ere, izaten ditut inoiz arazotxoak.

Musika mundua aipatzen duzunez, adieraziko al diguzu nondik norako ibilbidea egina duzun?

Oso gazte, hamalau bat urte edukiko nituen, Andoni Basterretxearekin eta Josu Mendizabalekin, orduko *Kai* dantzalekuan entseatzeko ginen, Inesen onespenearekin, denbora-pasa. Eritasunetik atera ondoren, hogeita hamar bat urterekin, era serioagoan, *"Txatanuga futz band"* Ondarroako taldeko partaide izan nintzen lauzpabost urtean, eta pare bat disko publikatze-ira iritsi ginen. Hurrengo saltoa *"Baneteuanba"* taldera egin nuen. Urte mordoak bat igaro nituen taldean, eta beste pare bat disko ateratu.

Hurrengo urratsa nire taldea antolatzea izan zen: *"Melissa and the jacks"*, eta hor jarraitzen dugu oraindik. Markos Unzeta eibartar kantu-autorearekin ere egiten ditut elkarlanak, eta baita Ondarroako *"Emeki korala"* rekin ere. Debako *"Tinta Roja"* eta *"Fool Time Lovers"* taldeetako partaide ere izan naiz. Hori da musikarekin dudana lotura: nire adinarekin oraindik batera astintzen.

Nolakoa da zure egunerokotasuna gaur egun? Jarraitzen al duzu futbola?

Naiz eta Ondarroan ez konduta bizi, oraindik ere *"mutrikuarrez"* egiten dut hizketan (horrek asko adierazten du). Ondarroan lagun asko izan arren nire betiko lagunak mutrikuarrek dira, eta lanak eta entseguek libre uzten didaten bakoitzean Mutrikura etor-tzen naiz lagunartera. Bi hitzetan esanda: *"Tranpa-kaleko mutrikuarra naiz"*, eta espero dut hala izaten jarraitzea.

Futbolaz hitz egitean ezin den-denak ere kontatu. Ikusten ditut partidak, errealezalea naiz, ez horietako zale amorratua, baina... hobe dugu hor uztea.

MAIDER PINTO
estetika eta terapia naturalak

erreflexologia · masajeak · ajuste emozionalak · ajuste neurologikoak
naturoterapia-iriologia · kinesologia

aurpegiko tratamenduak · gorputzeko tratamenduak · depilazioak · manikura · pedikura · betileak · makillajea · mikropigmentazioa · eguzkirik gabeko morenoa

Barrenkale 9, behea · 20830 MUTRIKU · Tlf. 650 341 768

SAR ZAITEZ GURE WEB ORRIAN ETA AURKI EZAZU PROMOZIO BEREZIAKI!

Tel. 946 832 600

Gardotza Industrildea, 3 > 48710 Berriatua > Bizkaia

Ekaitz Mendizabal Lete "Goixerri"

Aukerarik ezin galdu eta banoa Amerikara

Urte hastearekin batera profesional mailan hasiko da Floridako Dania Jai Alai frontoian. Mutriku gelditzen zaion denbora laburrean hamaika kontu eta konpromiso izango ditu... Ea denekin kunplitzeko aukera izaten duen.

Amerikako kontua buruan bai baina...

Beti daukazu hor gogo eta esperantza hara joateko; egia esanda, ez nuen pentsatzen hain gazte deituko zidatenik... eta deitu zidatenean bi aldiz pentsatu gabe baietz esan nien.

Hemeretzi urte eta saltoa emateko prest...

Hasierako kezka eskolarena izan zen baina ikasteko aukera, gero ere hor egongo da, hara joateko aukera, berriz, batek daki... Mutriku lagatzea ere ez da xamurra, baina Amerikara joateko ilusioa handiagoa da.

Euskalduna eta estatu batuarra izanik...

Bi urte pasatxo nituela etorri nintzen Mutrikura. Handik etorri eta berehala eskatu zioten aitari pilota eskola antolatzeko eta ni ere berarekin joaten nintzen frontoira eta ume-umetatik jantzi nuen zestoa eskuetan. Anaia ere pilotan dabil, ni baino gazteagoa da, eta hari ere aukera etorriko balitzaio nahiko luke joan.

Pilotariok badaukazue bai Ameriketara joateko irrika hori...

Uste dut pilotari guztiok dugula, bai. Agian 15 urterekin hasien denak ez du guk bezala biziko, gu umetatik konpetitzen ibili izan gara eta guretzat helburua da, nolabait esateko, Ameriketara saltoa ematea, nirea bai behintzat. *Danok Bat* pilota eskolarekin jardun dut beti, hor egin naiz pelotari. Indar handia du zestak Mutriku eta esango nuke gure kluba oso inportantea dela hemendik kanpo ere. Pilotari oso onak eman ditu Mutrikuk eta saiatuko gara geu ere geure historia egiten. Azken urte hauetan *Xisterak* ere garrantzi handia izan du nire ibilbidean.

Erabateko bizimodu aldaketa...

Profesional gisa arituko naiz. Han kinueletan jokatzen da frontoian. Bestalde ez naiz bakarrik egongo Dania, Erik Mendizabal, Jon Goenaga eta Asier Beitia bertan dira eta. Mendizabal eta Beitiaekin ez dut sekula jokatu, Goenagarekin berriz bai. Jon duela hiru urte joan zen bertara. Koadroko gazteena neu izango naiz. Mutrikuarrez gain markinarrak, gernikarrak, zumaiarrak... denetik pixkat. Goizean jaiki eta frontoira. Batzuetan goizez ere jokatzen da, beraz, egun batzuetan bi saio egitea egokituko zaigu: goizetan eta gauetan. Ameriketara bi frontoi gelditzen dira eta biak dira Floridan. Daniakoa, neu joango naizena, bederatzi hilabetez egoten da martxan.

Martxa egiteko bezperan, gogoia han...

Lasai hartzeko esaten didate eta lasai noa. Baita ere, aukera hau ondo etorriko zait ingelesa hobetzeko. Urte berriak bizimodu berria eskainiko dit eta ez da makala.

Izango dugu, bai, elkarren berri, Ekaitz!

euskaraldia

Euskeria

840

Ahobizi

918

Partaide

78

Belarriprest

emakumeak	gizonezkoak	ez-binarioak
7	2	
2	3	
18	12	
16	7	1
5	5	

48

29

1

denera

Belarriprest

emakumeak	gizonezkoak	ez-binarioak
84	51	2
96	65	
166	112	
105	74	2
45	38	

496

340

4

Ahobizi

**Euskaraldiak ia 1.000
mutrikuarren babesa lortu du**

**Mutrikuarrek ozen adierazi
dute: euskaraz bizi nahi dugu!**

**Etorkizunean izango bagara,
euskaraz izango gara.**

urte osoan izango dugu

Mutrikuko Udala

EUSKARALDIA

DISPERTSIOAri STOP!!

EUSKAL PRESO POLITIKOEK JASATEN DITUZTEN ESKUBIDE URRAKETAK BEHINGOZ AMAITZEA ETA LEHENTASUNEZ EGOERA KONPONZEA ESKATZEN DUGU. SUFRIMENDU GUZTIAK BUKATU BEHAR DIRA ETA BEHARREZKOA DA GIZARTE SOZIALA MUGITZEA.

PRESO GAXOENGAN GEHITZEN DEN SUFRIKARIOA

Espetxeak edozein pertsonentzat krudela bada, larriki gaixo dauden presoentzat heriotza zigor bihurtzen da. Gaixotasun larriak behar dituzten tratamenduak eta baldintza sanitarioak ez betetzeaz gain, gaixotasun psikologiko zein fisikoen iturburu bat da kartzela. Horretarako zinezko oztopo dira SAKABANAKETA eta URRUNKETA politikak.

23 preso politikok sufritzen dute gaixotasun larriren bat. Horietatik, bi bakarrik daude espetxe arinduan.

Bestean beste, askok kalean egon behar lukete berehala, eta guztien kasuan URRUNKETARI amaiera eman beharko litzaieke.

Nahikoa da, DISPERTSIOA rekin bukatu behar da!

GURASO DIREN PRESOK ETA MOTXILADUN UMEEN BIDAIAK

Adin txikiko haurrek beraien gurasoekin harremana izateko eskubidea izan arren eta kode zibilak horrela dioen arren, behin eta berriz, sistematikoki urratzen den egoera ematen da.

Euskal preso politikoei, espetxe politika berezitua aplikatzen zaie. 1989 urtean gogorki DISPERTSIO politika martxan jarri zuten. Gaur egun egoera berdinean jarraitzen dugu.

Egoera honek modu zuzenean eragiten die haurrei eta guraso presoei.

Haurrek gurasoekin izaten dituzten bisita sistema eta elkarrekin komunikatu ahal izateko izan beharko luketen bisita erregimena helduentzat ezarritakoaren oso antzekoa da. Haurren guraso presoak Euskal Herriko espetxeetara hurbiltzeko ESKUBIDEA dute, legeak horrela onartzen eta jasotzen duelako, baina noiz arte zigortuko dituzke haurrak beren gurasoak gehiago zigortu ahal izateko?

Gaur egun, 93 haur motxiladun, %46,39k 400 km arteko bidaia egin behar izaten dute; %17,5ek 400 km eta 800 km artean egin behar izaten dituzte, eta %36,8k 800 km eta 1.100 km artean.

Badira, gainera, ama espetxe batean eta aita beste desberdin batean izateagatik hilero bidai bikoitza egin behar izaten dituztenak.

Nahikoa da, DISPERTSIOA rekin bukatu behar da!!

BERISTAIN

DENDA LURRINDEGIA ESTANKOA

Barrenkale, z/g
943 60 35 44

ARRIETA

AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

EMAKUME PRESOK

Emakumeak haien zatitzaileak ez diren espazioetan aurkitzen dira espetxeratuak. Gizonezkoentzat diseinatuak dauden espetxe barruan kokatutako modulo txikiak, unitateak edo departamenduak deituriko guneetan kokatzen dituzte. Gaur egun, emakumezkoentzat soilik diren espetxeak hiru dira estatu espainiarrean.

Egoera horrek eta emakume gutxiago izaterakoan, isolatua egotea ekartzen du. Jasaten duten URRUNKETARI gehitu behar zaio kartzela bakoitzean aplikatzen zaien barne sakabanaketa, modulo desberdinetan banatzen baitituzte.

38 emakume preso daude gaur egun: 12 emakume preso guztiz bakarrik (kiderik gabe espetxe berean); 10 emakume preso kide bakarrek ere espetxe berean.

Bestalde, gizonezkoentzat prestatutako espetxeak direla

kontuan izanik, espetxe ugari ginekologikoki ez izatea pairatzen dute. Erosketa egiteko orduan, haien zatitzaileak diren produktuak ezin izaten dituzte eskuratu.

DISPERTSIOAREN eraginari buruz aipatzekoa da, baita ere, Euskal Herritik gertuen dagoen amatasun modula Aranjuezekoa dela, 496 kilometrora dagoena. Haurra ez da preso dagoena, eta, beraz, nahi duenean espetxetik atera eta sartzeko baldintzak eduki beharko lituzke, baina hau bermatzeko ezinbestekoa da senideak atearen beste aldean egotea, baina, urrunketaren eragina dela eta, senideek ezin dira hurbildu nahi bestetan. DISPERTSIOAK, ama diren emakume gehienei eragiten die. Espainiar estatuan momentu hauetan hiru amatasun modulo daude soilik, Madrilgoaz gain, Valentziako Picassen eta Granadako Albolote.

Nahikoa da, DISPERTSIOAREkin bukatu behar da!!!

LEXURI GALLASTEGI SODUPE

ALMERÍA (Acebuche) Prisión Provincial
Ctra Cuevas de los Ubedas, km. 2,5
04071 EL ALQUÍAN (Almería)

IRANTZU GALLASTEGI SODUPE

HUELVA II Centro Penitenciario
Carretera de la Rivera, s/n
21610 HUELVA

IDATZI
DIEZAI EGUN
GABONETAN
ERE

AGURTZANE DELGADO IRIONDO

GRANADA (Albolote) Centro Penitenciario
Carretera Comarcal 220, km.6
Apdo. 2.062
18220 ALBALOTE (8 km al norte)

ORKATZ GALLASTEGI SODUPE

CASTELLÓ Centro Penitenciario
Carretera de Alcore, km. 10
12006 CASTELLÓ

PRESOEN ESKUBIDEEN ALDEKO EKINTZAK

Abenduaren 22an

Santo Tomas eguna,
13:00etan
enkartelada Goiko plazan

Abenduaren 24an

19:00etan Zubixan
Olentzerorekin kantuan

Abenduaren 28an

Azken baixakua, 19:00etan
enkartelada Beheko plazan

Abenduaren 30ean

Martuteneko espetxera
martxa

Abenduaren 31n

Urte zahar eguna, 19.00etan
Giza Katea

Urtarrilaren 12an

Euskal presoek eskubideen
aldeko manifestazioa
Bilbon eta Baionan

manifestazioa
urtarrilak 12 - Bilbo-Baiona
17:00 - La Casilla

MUTRIKUKO PRESOEN ALDEKO MUGIMENDUA

**ALKOLEA
ARDOTEGIA**

Jon Andoni Basurko Pagoaga

Tel.: 943 60 35 99
alkolea.edariak@gmail.com
Barrenkalea, 2 - behe 20830 Mutriku

Edariak
eta gehiago...

aparra
NEGURO MODA PREST!
www.aparramoda.com

Erdirio Kale 29 20830 Mutriku Tlf. 943 604 594 645 033 561

MUTRIKU DARDARAKA

Gutako gehixenok telebista edo liburuetatik baiño ez ditzugu ezagutzen lurrikarak, izan ere Euskal Herrian ez da horrelako askorik ezagutu. Baiña entzun al dezu iñoiz Mutrikun ondo igartzeko moduko lurrikaria egon zala?

Bada gure artian txori dotore bat, buztana dardaraka edo mobimentuan ibiltzen doana, *buztanikaria*. Zihatz esateko, bakarra ez, bi dira: *buztanikara zurixa* eta *buztanikara horixa*. Zerutik uretara... Itsasoko arrain batek dardaraka lagako gaitxu buztana ikutzen badixau, kalanbria ematen deu-eta: *Ikaixua*. Ikaraioa euskera batuan. Erderazko izenetako batek ere ezaugarri hori azpimarratzen deu: “tembladera”. Hotzak gozenian ere *dardaraka* hasten zaku gorpuzta. Ondarrutarrek “dardaraku(a)” hitz ederra erabiltzen deue guk flana esaten dixaua izentatzeko.

Baiña gaurko hontan, beste dardara edo ikara klase bat aitxatuko degu: lurrikaria. “Lur ikharatze(a)” idatzi zoan Leizarragak 1571.urtian. Ordutik hona euskal idazliek antzeko formak erabilli ditzue: lur-ikara, luikara, lurrikara... Azken aldaera horixe da euskera batuan erabiltzen deguna. Lur+ikara. Ikara hitzak hor *dardaria* esanahixa dauka. Eta, dardara hori goguan, euskerazko bigarren hitza azaltzen zaku: “lurdardara” (edo ludardara). Lur+dardaria. Juan Ignazio Iztuetak “*Gipuzkoako probintziaren kondaira*” (1847) lanian, konparaziotarako, bi hitzak jaso zitxuan: ludardara eta luikara. Mutrikun, dana dala, batuaz bezela, *lurrikaria* esaten dixau gaur egun.

Erderaz zabalen dabillen hitza “terremoto” da. Latiñezko *terraemotus* hitzetik dator (terrae+motus ‘lurraren mobimentua’). Horrezaz gaiñera, euskerazko formaren bidetik “temblor de tierra” ere esaten zaku. Horixe da gure artxibuetako dokumentu gehixenetan agertzen zakuna. Erderaz gabiltzenian hirugarren hitz bat ere erabilli geinke: “seísmo” hitz dotoria, hain zuzen ere. Grekeratik dator (*seismos*, ‘astindua’) azken hori.

Ez dira bate-re ohikuak lurrikarak Gipuzkuan, itxura denez eskualde sismotik kanpo dagualako gure lurraldia. Serapio Mugica historialarixak hala idatzi zoan 1918.

urtian: “*los pocos que ocurren, son de tan escasa duración é intensidad, que pasan desapercibidos ordinariamente para la mayor parte de las gentes*”.

Baiña, egin daigun pixka bat atzerago, ia Gipuzkua askotan edo gitxitxan egon dan dardaraka.

Aspaldiko lurrikaren berri eman zigun Lope Martínez de Isasti historialari lezoarrak (Compendio Historial de Guipúzcoa, 1625): «*El año de 1592 á 31 de Octubre y el otro día siguiente 1º de Noviembre, tembló la tierra por toda la costa de Guipúzcoa hasta Francia, por espacio de un credo; y lo mismo una mañana á 1º de Diciembre de 1603, de la manera que hacían ruido las camas y las sillas que causaron espanto*».

1663ko lurrikaria Mutrikun

1663ko otsaillaren 26xan Mutrikuko udalbatza batu zan orduko alkatia buru zala, Martin Yniguez de Recavarren kapitaiña. Aurreko martitzenian (1663-02-20) izandako lurrikaria aitxatu zeuen, izan ere Atxukaleko horma bat amiltzeko moduan laga zoan lur-dardara harek: “*entre las dos y tres oras de la tarde hubo un terremoto muy grande; y que habia dislocado algo el paredón que está en Ayciocale mirando a las casas de Simon de Gaztañeta y Meçeta y Maria de Burgaña el qual está consumido los cimientos y amenaza ruyna*”. Segurutik kalte gehixago ere eragingo zitxuan lurrikarak, garbi agertzen da-eta oso gogorra izan zala.

Lurrikarak kaltetutako hormia konpontzeko erabakia hartu zeuen: “*por lo qual acordaron y mandaron se calçe el dicho paredon con buenos cimientos de manera que quede fuerte*”.

Gaur egungo Beheko Plazan egon zan Mutrikuko eleiza zaharrian kalteren bat eragingo zoan lurrikara horrek? Segurutik bai.

Ez dakigu epizentrua nun euki zoan lurrikara horrek, baiña Bizkaiko kostaldian ere eragin zitxuan kaltiak. Estanislao Jaime de Labayru

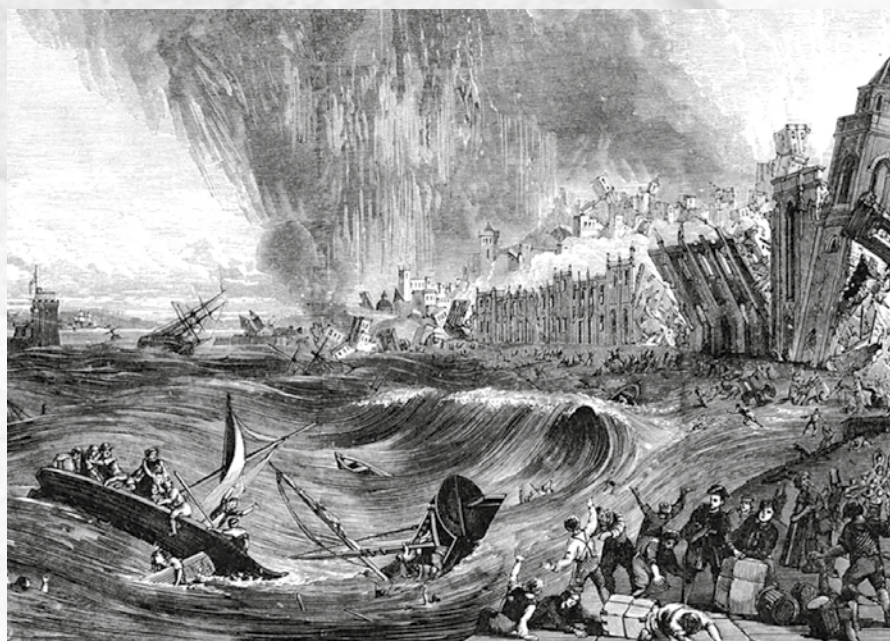

historialarixak (Historia General del Señorío de Vizcaya, 1901) hola eman zoan horren berri: *“El invierno de comienzos del año de 1663 fué muy duro, según se lee en algunos registros, anotándose que durante una copiosa nevada se sintió un fuerte terremoto en la villa de Lequeitio y su zona el 20 de Febrero, con notable espanto de las personas y crujir de las casas, aunque no he visto señaladas desgracias personales”*.

Lurrikara hortan, itxura danez, Lekeitxio herriguneko etxe batzuk behera etorri ziran. Pentsatzekua da bai Mutrikun, bai Lekeitxion bildurak aidian ibilliko zirala.

Lisboako lurrikara gogorra

Oso ezaguna da 1755eko Lisboako lurrikaria. Santu guztien egunian gertatu zan, goizeko 9,30xetan. Epizentrua itsaso zabalian egon zanez tsunamixa edo olatu erraldoia ailegatu zan Portugalgo hiriburura eta 60.000 lagun baiño gehixo hil ziran.

Españiako errege Fernando VI.ak, lurrikarak bere erreinuan eragindako kalte haundixak ikusitxa, Gaztelako Kontseilu Gorenari (Supremo Consejo de Castilla) lurrikararen inguruko txosten edo informe bat prestatzeko eskatu zion. Hortarako, gutun bana bialdu zeuen probintzietako hiriburuetara eta herri koxkor-handietara. Tartian Mutrikura. Mutrikura Gipuzkuako korrejidorak bialdu zoan kartia zemendixaren 17xan Madrilletik hartutako agindua (zemendixaren 8xan). Halaixe agertzen da Mutrikuko akta-liburuetan: *“para que se le dé noticia de las circunstancias del temblor de tierra acaezido la mañana del día primero del pasado”*.

Erregiaren agindua betetzeko Mutrikun jasotako gutunian hala irakurri leike: *“una noticia exsacta de si en los lugares de su jurisdiccion se sintió dho terremoto a qué hora que tiempo duró. Qué mobimientos se observaron en los Suelos, paredes edificios fuentes y ríos; que Ruinas o perjuicios a ocasionado en las fábricas; y si han resultado algunas muertes o heridas en personas y animales...”*.

Ez dakigu Mutrikun asko edo gitxi igarri zeuen lurrikara haura, baiña behintzat badakigu ez zoala kalterik

eragin. Udalak 60 errial ordaindu ziozen eleiz kabilduari eskerrak emateko errogabitia egitxiarren: *“A dho Cavildo por una Rogativa o Tedeun [Te Deum] que se cantó en acción de gracias por havernos librado Dios del gral temblor de tierra o terremoto que se experimentó la mañana del día de todos Santos”*.

Ez det topatu gorago aitxatutako gutunari Mutrikuko udalak emandako erantzunik, baiña Bizkaiko eta Gipuzkuako erantzun batzuk jaso zeuena kontuan hartuta, segurutik zeozer igarriko zan. Azkoitxiako eta Bilbotik bialdutako erantzunen zati bana jaso degu. Hona hemen Azkoitxiako udalaren erantzuna: *“este día, a las diez y medio cuarto, se experimentó un temblor de tierra por algunos quasi insensible, y de poca duración. No en todas partes fue advertido, por su tenuidad y por la desproporción de terreno. Hay Comunidad que dice percibió este movimiento por tres o cuatro veces. El siguiente, a las ocho y media, fue más conocido el temblor, por algo más violento. En la parroquial se observó [por] la gente que concurrió, bastante movimiento en el pavimento, aceleración en las lámparas”*.

Bilbotarrek, beste batzuen artian, datu bitxi honek eman zitxuen: *“Las fuentes arrojaron turbia el agua, y se secó por una hora una de la República de Begoña que está en aquellas cercanías. Al empezar el temblor se notó por varias personas el sonido de un trueno a mucha distancia, y el rumor como de un huracán estando la mañana muy erena, y sin un soplo de viento. Antes se advirtió también por algunos Marineros y otras gentes que estaban en el Arenal de la Ría, que vinieron tres olas consecutivas, lo que extrañaron por irregular habiendo calma”*.

Azken berrehun urteko lurrikarak

Lurrikaren indarra neurtzeko eskalan –1. gradutik 12. gradura–, Euskal Herrixak 4. eta 5.graduko lurrikarak eukitze-ko arriskua dauka (kalte txikixak). Gipuzkuako lestia edo ekialdia (Hondarrabixa-Donostia) da arriskurik altuena daukan ingurua, 5-6.gradukua (pixka bat kaltegarrixa).

Azken 160 urtietan hogeitaur lurrikara inguru erregejistratu dira Gipuzkuan; aitatzeko moduko urtiak: 1817, 1854 (Oiartzun), 1912, 1952 (Kostaldia), 1967 (Donostia), 1985 (Eibar), 1988 (Zarautz)...

Amaitzeko literatura pixka bat. 1443. urteko Peru Abendañokoren kanta edo baladaren zati bat gogoratu degu. Hala jasotzen deu zentzu figuratuan: *Oñetako lurrau jabilt ikara / Gorputzeko lau aragiok berala [=oiñen azpitan lurra dabilkit ikara (dardaraka), gorputzeko lau haragixak era berian]*.

Josu Larrañaga Arrieta

ENETZ

Zorionak gure txikixai eta muxu haundi bat aiton-amonak, bihotzez.

AMAIA eta NORA

Zorionak neskak!
Gora gu ta gutarrak!!

NORA

Zorionak!! Maitxe zaitxugu, batez ere... Tus Chicos!!! Paaa

MALEN

Zorionaaaak Malen!!!
Ederki ospatuko degu zure lehen urtetxua! Tarta jateko prest?!
Muxu haundi pila bereziki Lea ta Noran partez.

ARANTZA

Eutsi umore horri!!!

BEÑAT

Abenduaren 8an
8 urte haundi!!!
Zorionak etxeko danon partez.
Matxo haundi bat eta jarraitu horrela!

IDURRE eta IREBER

Zorionak etxeko matrakosai...
Ondo-ondo pasatu eguna!
Mila kilo muxu zuentzat!

MIRIAN

Ia aurten gaurko ogixa jaten dezun.
ZORIONAK eta bi muxu haundi haundi Takogorri eta Takobeltzen partez.
Biba Jesus!!!

MADDI

Amonak, osaba-izebak eta "gure figuria" Zorionak eta mushuak opa dizkizugu!

NEREA eta PELLO

Zorionak bikote zuen bederatzigarren urtebetetzean.
Ondo ondo pasa eta matxo haundi bana maitxe zaitxuztegun danon partez

ZORIONTZEKO

E-POSTA

kalaputxi2001@gmail.com
aldizkaria@kalaputxi.eus

WHATSAPP

635748393

ESKURA

ANSORREGI ZAPATA-DENDA

Argazki Zaharrak

XX. mende hasieran

Kale-baserritarra Azkiaga inguruan.
Atzean, Zabel jauregiaren atzealdea.

1970 hamarkada hasieran

Ikastolako umeak Olentzero kalez kale eramaten.
Pedro Ulazia, Iñigo Basterretxea Txordo, Iñigo
Ulazia Masillas eta Jexux Rodriguez Olentzero
eramaten. Inguruan, Gara Larrañaga, Arantxa Arregi,
Jon Arrizabalaga Masillas, Jesus Mari Lizardi
Kanuto, Maite Astigarraga, Karmele Elezgarai,
Sorkunde Zelaia Axal...

ANSORREGI
oinetakoak

erdiko kalea 9
mutriku
943 60 33 42
agerretxo@gmail.com

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

www.kalaputxi.eus/botikak

ZAINZAKO BOTIKAK

(gaueko 10ak arte)

ABENDUA

21etik 23ra	Hiart Burgoa
zapatu (22) goizean, Lon Apraiz	
24tik 27ra	Lasuen-Elezgarai
28tik 30era	Lon Apraiz
31n	Hiart Burgoa
Gauetan, egunero (22:00-00:00): Elgoibarren zaintzako botika	
Gauetan, egunero (22:00-09:00): Eibarren zaintzako botika	

URTARRILA

1etik 3ra	Hiart Burgoa
4tik 6ra	Amaia Zalduegi
zapatu (5) goizean, Lasuen-Elezgarai	
7tik 10era	Lon Apraiz
11tik 13ra	Lasuen-Elezgarai
14tik 17ra	Lasuen-Elezgarai
18tik 20ra	Hiart Burgoa
zapatu (19) goizean, Lon Apraiz	
21etik 24ra	Lasuen-Elezgarai
25etik 27ra	Lon Apraiz
28tik 31ra	Hiart Burgoa

A G E N D A

abenduak 21, barixakua

Gabon kontzertua
Parrokian, 19:30etan

abenduak 22, zapatua

Santo Tomas azoka

abenduak 24, astelehena

Mari Domigi eta Olentzero

abenduak 28, barixakua

Kulturaren Gala,
Udaletxean, 19:00etan

abenduak 29, zapatua

Gabonetako kontzertua
Parrokian, 20:00etan

urtarrilak 1, martitzena

Arnora igoera

urtarrilak 5, zapatua

Errege kabalgata

urtarrilak 20, domeka

Nazareno eguna

urtarrilean MAGIA saioak

zuen elkartearen
ekitaldien berri emateko
idatzi helbide honetara:

aldizkaria@kalaputxi.eus

eta hemen
argitaratuko ditugu
iragartzeko dituzuzenak

MENDI IRTEERAK

urtarrilak 13

Oma-ILUNTZAR-Aulestia

otsailak 10

BURDINMENDI

martxoak 17

Sagardotegia

apirilak 14

Bakaiku-URBASA-Bakaiku

maiatzak 12

Guardetxe-PUTXERRI-Lareo-Lizarrusti

ekainak 16

Sara-ATXURIA-Zugarramurdi

uztailak 5, 6, 7

SIERRA CEBOLLERA (Errioxa)

irailak 8

Egino-OLANO-Otzaurre

urriak 13

MANDOEGI

azaroak 17

Elizondo-ALBA-Elizondo

abenduak 1

ARNO inguruak

Burumendi Mendi Elkartea

ODOLA EMATEA

otsailean

anbulatorioan

Gipuzkoako Odol Emaileak

www.kalaputxi.eus/agenda

egitarauak eta deialdiak: aldizkaria@kalaputxi.eus edota [whatsapp 635748393](https://www.whatsapp.com/channel/00299100000000000000)

Gizonezkoen
ileapaindegia

IMOTZ

Erdikokale, 34 - behea MUTRIKU Tel.: 943 60 41 62

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxe: 943 60 31 03

EROSI BERTAN

ZUK EGITEN DUZU
MUTRIKU
bertanmutriku.com

facebook.com/BertanMutriku

Mutrikuko Udala

EUSKO JAULAKITZA

GOBIERNO VASCO

DEBABE UDAL EUSKALTEGIEN MANKOMUNITATEA

*Euskararentzat bidea ez da
erraza eta leuna;
hala eta guztiz ere, argituko da
noizbait bere etorkizuna.
Hizkuntza dugu herriak duen
benetako ondasuna;
Urte Berriak dakarkiola
geureari osasuna.*

LUARDO ETXEA

Sabanika aldapa 4 - 20830 Mutriku

943 60 30 94

udaleuskaltegia.mutriku@debabe.eus

*Eguberri zoriontsua
eta urte berri on!*

LOREA *Gourmet*

Gabonetan bete-betea asmatzeko!

Hegaluzea
oliba oliotan

Kantauriko antxoak
Estra Birgin oliiba oliotan

Sardina txikiak
oliba oliotan

Muskuluak
eskabetxean

Berberetxoak
era naturalean

www.loreagourmet.com